

ДИЛЯН БЕНЕВ СЪУЧЕНИКЪТ

chitanka.info

Разхождайки се обичайно в квартала, близо до този, където живееш, за нормален човек като мен, чийто живот спрямо общоприетия едва ли можеше да бъде нормален, неусетно срещнах един съученик от прогимназията:

— Здравей, това ти ли си?

— Ами аз съм. И съм в София вече две години.

— Значи сходна съдба. Аз съм тук вече шест години.

— Зная за теб. Беше ми казал някой...

— Че кой ще е той?

— Ами правихме събиране съучениците миналата година, а ти така и не дойде.

— Че аз не съм знаел. Пък и да знаех. Аз не съм по събиранията.

— Е, що така? Беше толкова хубаво.

— Ами как да ти кажа?... Аз по стари пътища не се връщам, щом съм си хванал пътя.

— А нима ние не сме?...

— Е, хванали сте го, но аз така съм решил със себе си.

— Ей, голям дявол си!

— Че то, аз ако съм дявол, не знам тогава какво би очаквал от истинския дявол? Че и на демоните покрай него.

— Ей, забавен си наистина.

— Така стоят нещата.

— А ти къде живееш?

— На шестстотин метра съм оттук в един апартамент. Купен от баща ми.

— Пък аз съм на сто метра по-нагоре в една нова кооперация.

— О, Боже! Че ти си на царско място в най-елитния квартал.

— Е, че няма да се излагам, я!... Нали бизнес въртя.

— Правилно! Бизнесът затова е бизнес, за да може човек максимално да се възползва от облагите му. Иначе как да се вмести в този най-материален свят от световите? Невъзможно е!

— Ей, много си афористичен.

— Ами такава ми е натурата. Нали знаеш, че пиша.

— Да, знам. А колко книги си издал?

— Досега две. Ако искаш, мога да ти ги подаря.

— Добре, ето ти визитката ми и се обади тези дни, а сега ме извини, че трябва да тръгвам. Имам важна сделка.

— Разбира се. И успех в начинанието.

Тъй след седмица му звъннах и се срещнахме в едно кафене на неговата улица, воден от ръководната мисъл, че за един творец е много важно да го знаят повече хора, оправдавайки творческите си мъки.

— Как е положението?

— Ами бива. Ето заповядай, книгите, с посвещение са.

— Благодаря. А сега да изпием по един Starogramen.

— Нямам нищо против.

— Добре, отивам на барплота и се връщам.

— Няма проблем.

И казвайки това, веднага си помислих, че ако и в другите човешки работи имаше съгласие, досега щяхме да решим общите си проблеми, а не да затъваме в тях.

После той се върна от бара и сядайки до мен, наля пивото в чаши, за да се почерпим като добри съученици.

— И какво точно пишеш?

— Кратки и лаконични работи с поука.

— Наистина, като ти гледам нещата — нестандартен стил имаш.

— Ами сега е времето на постмодернизма.

— Да, ама аз не чета.

— Е, дано моите книги те накарат.

— Пламнала ми е главата от работа, но все нещо ще прочета.

— Ще се радвам за теб.

— А ти ходиш ли често във Варна?

— Само януари и август.

— И защо толкова рядко?

— Ами нямам друга възможност, пък и Варна ми действа потискащо.

— О, Боже! За мен тя е рай, без който не мога. Затуй в месеца поне един път си ходя.

— Е, всеки е различно устроен за този свят. За да го има още като свят. Въпреки че с възхода на техниката все повече еднаквеем.

— Но това е пресилено!... Нали, като почнеш да печелиш добре, неминуемо започваш да живееш в друга орбита, различна от тази на тълпата.

— Да, но аз го казвам за бездуховността ни.

— Ами какво да се прави — времето е такава.

— Аз знам какво да се прави, но нямам тази сила и власт.

— Разсмиваш ме наистина... А сега ме извини. Като си гледам часовника, време е да ставам. В офиса ме чакат. Пък по-нататък ще се видим.

— Щом е тъй, всичко хубаво.

— И аз на теб.

Така измина една година и започнах да се подготвям за издаването на новата ми книга. Какъвто и да ставаше животът, орисан ли съм за творчество, моят смисъл можеше да бъде само един — пък и на най-висока цена! Която започнах да плащам с многобройните откази на фирми и фондации да ми финансират книгата. И в този труден момент естествено се сетих за моя съученик, търсейки го у тях по телефона:

— Добър вечер, как си?

— Кой се обажда?

— Този, който ти подари книгите.

— А, ти ли си?... Къде се изгуби? Не се обаждаш.

— Ами тук съм. Не съм ходил никъде. Но те търся с молбата за едно спонсорство. Книга ще издавам.

— Колко пари ти трябва?

— Поне петстотин лева.

— Добре, тия дни ще получа един кредит и ще видя какво мога да направя. Така че ми звънни след пет дена.

— Благодаря ти много. С тебе неслучайно се срещнахме. Нали и ти си човек на изкуството.

— Да, ама аз рядко свиря вече на китара.

— Няма значение. Генът е важен.

— Добре, разбрахме се. Дочуване.

— Всичко добро.

В уречения ден му се обадох и казвайки ми да се срещнем в едно от любимите му заведения, на минутата отидох с голямо настроение. А беше надвечер; топъл майски ден, удобен както за делови, така и за любовни срещи, за да се почувства човек, че наистина е човек.

— Здравей, какво правиш?

— Под пълна пара съм с тази книга.

— И аз съм така в офиса. Ново оборудване слагам. И по цял ден съм по магазини и складове. Но поне знам, че правя нещо за себе си.

— То така е, в тези времена бизнес да въртиш. Да не си като мен...

— Е, що се получи така с теб? Нали баща ти имаше фирма.

— Имаше, но фирмата фалира. Пък и по-добре — иначе нищо нямаше да напиша, работейки в нея. А ти нали завърши консерватория, но не продължи с музиката...

— Ами такава ми е съдбата.

— Ето виждаш ли, как на всеки му е отреден пътят? И няма нищо случайно.

— Естествено.

В това време сервитьорката дойде и той поръча наливен Tuborg и задушени картофи с копър. После бяха сервирани с такова внимание, с което обикновено се удостояват силните на деня. А по щастлива случайност и моя милост.

— Ти май си по бирата.

— Да, знаеш, обожавам я. По пет-шест пия на ден и пак не ми стигат.

— Пък аз се въздържам много да пия. Прекалено се пълней от нея.

— Абе пълней се... Знам, че бях слаб преди години. Но по цял ден работя като вол и вечер, ако не отида да хапна и пийна, тогава защо съм аз? И щом печеля, значи парите трябва да се харчат. После, като умра, друг ли да ги харчи?... Наздраве за хубавата бира!

— Наздраве!

— И дай да я свършим, че още ще поръчам.

— Но аз не искам.

— Ти като не щеш, аз ще ги изпия. Сервитьорке, донеси пак две бири и картофи.

— Дадено — отвърна тя.

— Гледам, и цигарите пушиш една след друга.

— Че аз пуша по две кутии на ден.

— О, Боже! Не те ли е страх от рак?

— Бе какъв ти рак? Чърчил цял живот е пушил пури и е живял деветдесет години, че аз ли ще хвана?

— Да, но при тях пушекът не се гълта и се тровиш по-малко.

— Вярно е, но в пурата никотинът е много повече и това компенсира, и пак се тровиш и можеш да получиш рак на устната

лигавица. А щом Чърчил не го е хванал, защо и аз да не съм същият?

— Да, но тогава околната среда е била много по-чиста и хората са били далеч по-здрави.

— Че аз да не съм болен?

— Е, не си... но по отношение на пушенето човек не може без мярка.

— Не искам да ме поучаваш! Свикнал съм с него и тъй ще бъде.

— Добре, добре...

— Заповядайте новата поръчка — каза в този момент сервитьорката.

— Благодаря ви! И да прием за бизнеса, който все повече се интернационализира.

— Да, но това ще бъде за сметка на всичко българско.

— Ами глобализацията е такава.

— И това е много несправедливо, като знам, че сме един от най-древните народи с голям интелект...

— Ти все си по големите приказки. Къде е този интелект, щом нямаме Нобелов лауреат?

— Ами нямаме, защото тези, които определят подобни награди, винаги имат едно наум спрямо българите.

— Глупости говориш.

— Не са глупости. Ето ти прост пример: защо Радичков няма Нобелова награда? Да не би чуждите писатели да са по-талантливи?

— Боже господи, с туй неговото „Ние, врабчетата“ той никога не може да вземе този приз.

— Напротив! Той има много други книги, които са стойностни — понеже е магьосник на словото и като народен писател е истински ценен.

— Да знаеш, ако беше друг на мое място, не знам какво щеше да стане с теб?!...

— Добре, да не спорим повече. Няма смисъл да се тормозим.

В този миг той искаше да поръча още един Tuborg, но тъй като заведението по изключение затваряше, трябваше да тръгнем.

Сетне го изпратих до входа на жилището му и повдигнах въпроса за моето спонсорство. И той веднага ми отказа, нямайки излишни пари. В което се криеше и самата причина: че същият, компенсирайки липсата си на талант в изкуството с този в бизнеса — въпреки парите

си, имаше достатъчен повод да събуди завистта си към мен. ЗА ДА СЕ РАЗПАЛИ СЪВСЕМ ОТ ВРОДЕНАТА МИ ГОРДОСТ ДА ОТСТОЯВАМ СЕБЕ СИ И ДОРИ КОГАТО БЯХ ЗАВИСИМ ОТ НЕГО.

* * *

Въпреки всичко след месец книгата ми излезе. С половината пари от майка ми и с тези, които имах за черни дни. Няма как — изкуството не може без жертви.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.